

Rozporządzenie w sprawie leczenia bólu

data aktualizacji: 2023.05.10 autor: Joanna Chrostowska, radca prawny

Dnia 9 lutego 2023 roku Minister Zdrowia opublikował rozporządzenie w sprawie standardu organizacyjnego leczenia bólu u pacjentów w warunkach ambulatoryjnych. Rozporządzenie określa organizację opieki zdrowotnej, która dotyczy rozpoznania, leczenia, monitorowania bólu - niezależnie od jego przyczyny - u pacjentów leczonych ambulatoryjnie.

Jak wskazuje Rzecznik Praw Pacjenta leczenie bólu jest miarą jakości systemu opieki zdrowotnej. Badania epidemiologiczne wskazują, że w Polsce z powodu bólu przewlekłego cierpi 27 % dorosłych osób. W przypadku osób powyżej 65. roku życia, aż 55%. Żyją oni na co dzień z bólem przewlekłym, o różnym nasileniu i etiologii. Co istotne, 20% z tych osób deklaruje, że nie byłyby w stanie tolerować silniejszego bólu.

Ból przewlekły znacząco obniża jakość życia chorych. Dlatego istotna jest koncentracja na leczeniu bólu już na etapie ambulatoryjnym, w przychodniach podstawowej opieki zdrowotnej, co zapewnia nowy standard.

Zgodnie z rozporządzeniem, pierwszym elementem standardu postępowania jest ocena bólu u pacjenta. Lekarz przeprowadza wywiad z pacjentem, badanie przedmiotowe, badanie z użyciem skali natężenia bólu i badania pomocnicze. Wywiad lekarski powinien skupiać się na poszukiwaniu przyczyn, ocenie natężenia bólu, charakterze i okolicznościach jego występowania, informacjach o dotychczasowym leczeniu, wpływie dolegliwości na jakość życia pacjenta oraz dolegliwościach, które mogą wynikać bezpośrednio z bólu. Bardzo ważne jest, aby badanie przedmiotowe było nakierowane na objawy bólów, które pacjent opisał w wywiadzie.

Elementem standardu jest obowiązkowe dołączenie do historii choroby pacjenta karty oceny natężenia bólu. Stanie się ona obowiązkowym elementem dokumentacji medycznej i umożliwi monitorowanie dolegliwości bólowych. Standard precyzuje rodzaje lezonego bólu u pacjentów – ból, który stanowi istotny problem kliniczny (ból wymagający leczenia w opinii pacjenta lub lekarza), i ból przewlekły – ból bez oczywistej biologicznej wartości, który zwykle trwa dłużej niż trzy miesiące i nie pełni już roli ostrzegawczo-obronnej.

Pacjenci z bólem przewlekłym bardzo często nie kwalifikują się do leczenia szpitalnego i w związku z tym nie otrzymują właściwej pomocy. Dzięki rozporządzeniu, koncentracja na leczeniu bólu nastąpi już na etapie ambulatoryjnym, w przychodniach podstawowej opieki zdrowotnej. Świadczenia w poradni leczenia bólu, będą udzielane w przypadku wyczerpania możliwości diagnostycznych i leczniczych pacjenta w podstawowej opiece zdrowotnej. Pacjenci będą kierowani do poradni, również w przypadku trudności w postawieniu diagnozy, niewielkiej skuteczności dotychczasowej terapii konieczności zastosowania inwazyjnych metod leczenia.

Od dnia wejścia w życie rozporządzenia placówki medyczne mają 6 miesięcy na dostosowanie swojej działalności do nowych wymagań.

Jak podkreśla Rzecznik Praw Pacjenta, prawo do leczenia bólu jest prawem każdego pacjenta. Jest częścią prawa do poszanowania intymności i godności, co oznacza, że zagadnienie wolności od bólu wiąże się przede wszystkim z poczuciem godności każdego człowieka. Rozporządzenie zagwarantuje skuteczną realizację tego prawa, zgodnie ze wskazaniem aktualnej wiedzy medycznej, wszystkim chorym, którzy cierpią z powodu bólu, w ramach świadczeń opieki zdrowotnej, bez względu na źródło tego bólu, wiek pacjenta oraz miejsce jego pobytu i leczenia.

Źródło: <https://eglos.pl/aktualnosci/item/42059-rozporzadzenie-w-sprawie-leczenia-bolu>